

Brabander Theo van Heeswijk koopt zuivere Fleckvieh-vaarzen

'Fleckvieh werkt makkelijk'

Mooie grote koeien waarmee hij gemakkelijk kan werken en een goede boterham kan verdienen. Dat zijn voor Theo van Heeswijk de redenen waarom hij zuivere Fleckvieh-vaarzen aankoopt. Onlangs arriveerde de honderdste op het bedrijf in het Brabantse Zijtaart.

De stal van Theo van Heeswijk kleurt steeds roder. Op de 115 melkkoeien lopen er nog 23 zwartbonte Holsteins, de rest is al Fleckvieh. De Brabander kocht eind 2009 zijn eerste Fleckvieh-vaars aan. Drie jaar later heeft hij er al 100 gekocht, waarvan er 92 aan de melk zijn.

Van Heeswijk (49) nam in 1994 het ouderlijk bedrijf over. De jonge Theo gooide het roer om: het jongvee ging eruit zodat hij meer melkkoeien kon houden. Hij kocht vaarzen en quotum aan. Alle zwartbonte Holsteins werden gedekt met Belgische Blauwen, zodat de kalveren wat extra zouden opbrengen. Met 115 melkkoeien op 29 hectare grond -

alleen maïs - groeide hij naar 30.000 kg melk per hectare.

Onder de indruk

Een paar jaar terug bezocht hij verschillende bedrijven met Fleckvieh-kruislingen en zuivere dieren. Van Heeswijk raakte danig onder de indruk. „'s Avonds thuis in de melkput stond ik weer gewoon tussen de Holsteins. Ik had er ineens geen plezier meer in. Ik hou gewoon van zware koeien”, vertelt hij op een bijeenkomst die is georganiseerd door Fleckvieh-fokkerijorganisatie Bayern Genetik. De beslissing was snel genomen. Omdat hij

toch al zijn vaarzen aankocht, wilde hij het eens proberen met een paar zuivere 'Fleckies'. Via veehandelaar Derk Jan Kuenen arriveerden in december 2009 de eerste acht vaarzen. „Daar heb ik er nog steeds zeven van, één is verkocht omdat die niet drachtig wilde worden.”

Lood om oud ijzer

De zeven andere dieren bevielen hem best. Het bleef dus niet bij die eerste lading; in de daaropvolgende jaren kocht hij er in totaal honderd aan. De Holstein-koeien worden uitgefaseerd. „De dierenarts was eerst een

beetje sceptisch, die vroeg zich af of ik olifanten wilde gaan melken. Maar hij ziet nu dat ze toch wel willen geven." De gemiddelde productie staat nu op 8.200 kg melk met 4,23 procent vet en 3,54 procent eiwit. Van Heeswijk verwacht dat de melkproductie nog iets zal dalen als hij straks helemaal geen Holsteins meer melkt. Financieel is het zo'n beetje lood om oud ijzer, of hij nu Fleckvieh- of Holstein-vaarzen aankoopt, geeft hij aan. De Fleckvieh-vaarzen worden geïmporteerd uit Zuid-Duitsland. In die regio is de gezondheidsstatus een fors stuk hoger dan in Nederland, aldus veehandelaar Kuenen. Het risico op ziekte-insleep is daarmee gering. Inclusief het transport en bloedtappen (in verband met het behouden van de gezondheidsstatus bij vee-import) is Van Heeswijk tussen de 1.500 en 2.000 euro kwijt per aangekochte vaars. Daarmee is hij 300 tot 400 euro duurder uit dan wanneer hij een Holstein-vaars aankoopt.

Verbeterd Roodbont

Maar de vaarzen maken die meerprijs wel weer goed wanneer ze als oudmelkte koe worden afgestoten, zegt hij. De afgelopen drie jaar heeft hij zeven Fleckvieh-koeien verkocht. Die wogen allemaal ruim 400 kg geslacht, met een R+-classificatie. Ook de kalveren brengen goed geld op. Van Heeswijk insemineert al zijn Fleckvieh met Verbeterd Roodbont-sperma. Eerst deed hij dat net als bij zijn Holsteins met Belgische Blauwen, maar die kalveren werden wel héél zwaar. Voor de roodbonte vaarskalveren (Verbeterd Roodbont x Fleckvieh) beurt hij 325 tot 400 euro, voor stierkalveren 400 tot 500 euro. Dat is ongeveer vergelijkbaar met Belgisch Blauw x Holstein-kalveren, maar ten

opzichte van een gangbaar Holstein-kalf is het gauw 300 tot 400 euro meer.

Vervanging

Het afgelopen jaar heeft Van Heeswijk 89 kalveren verkocht (80 procent Verbeterd Roodbont x Fleckvieh-kruislingen, 20 procent Belgische Blauwe x Holstein-kruislingen). Daarnaast gingen er 24 koeien weg, voornamelijk Holsteins. Daartegenover stond de aankoop van 29 Fleckvieh-vaarzen. Als Van Heeswijk de opbrengsten van de kalveren en de uitstootkoeien afzet tegen de aankoopkosten van de vaarzen, komt hij 2.900 euro te kort. „Oftewel, de vaarzen kosten mij maar 100 euro per stuk. Daar kan ik ze niet voor opfokken.“ De Brabander verwacht dat de aankoopkosten van de vaarzen helemaal op nul uitkomen wanneer hij straks alleen maar afgemolken Fleckvieh-koeien gaat uitstoten. „En ik reken er ook op dat mijn vervangingspercentage dan naar beneden gaat. Dat zit nu rond de 25 procent, ik denk dat ik terug kan naar 20 procent of nog minder.“

Inseminatiegetal

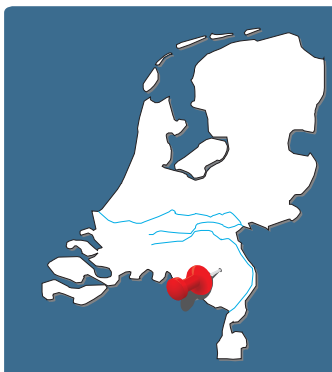
Van Heeswijk voert de koeien een rantsoen van alleen snijmaïs, aangevuld met eiwitbrok en hooi voor de droge koeien. De Alpenkoeien doen het prima op dat rantsoen, ze gebruiken gemiddeld zelfs 2,5 kg krachtvoer minder dan de Holstein-stalgenoten. Klauwen- en beenproblemen komt Van Heeswijk weinig tegen. Hoewel de Fleckies tamelijk lomp ogen, komen ze prima in de benen. De dierenarts komt één keer in de vier à zes weken, voornamelijk voor het bloedtappen na import en het PBB. De dierenarts vertelt

dat hij ervaart dat het Fleckvieh beter tegen een stootje kan: als ze wat mankeren, zijn ze er sneller weer bovenop. Voorheen liet Van Heeswijk de koeien ook op drachtigheid controleren, maar daar is hij nu mee gestopt. „Het Fleckvieh is vrijwel allemaal binnen zestig dagen drachtig. Voordat het kalf het bedrijf verlaat, zijn ze weer tochtig. En dat zie je ook echt goed, een stappenteller heb je niet nodig.“ Eerst insemineerde hij ze al vanaf 20 dagen na afkalven, maar dat gaf te veel terugkomers. Nu doet hij het vanaf 35 dagen en dat gaat prima. Het inseminatiegetal zit op 1,57; bij de Holsteins is dat 2,09.

Werkplezier

De gemiddelde tussenkalftijd was eerst 385 dagen. Die is nu gezakt naar 345 dagen. Daarbij zet de Brabander alle dieren met droogzetters droog. „Ik wil gewoon zo snel mogelijk dat kalvergeld weer pakken. En mijn koeien pieken niet zo hoog, die geven op hun top 35, 40 liter. Hoe sneller ze drachtig zijn, des te eerder ik die piek weer heb.“ Maar dat melkglas is voor hem niet het belangrijkste. „Ik wil koeien waar ik gemakkelijk mee kan werken. Deze kalven meestal af zonder dat ik erbij ben en binnen twee uur is de nageboorte er ook af. Ze gaan vanuit het strohok zó de koppel in en je ziet ze niet weer. Dat telt voor mij. Kalfziekte, verdraaide lebmagen zoals je bij Holsteins nog wel eens hebt, dat heb ik niet meer. Het werkt gewoon super makkelijk. En dat werkplezier komt wel elke dag terug.“ Je moet wel even aan ze wennen, zegt hij liefkozend. „Het zijn hele rustige koeien. Als je haastig bent, valt er niet mee te werken. En verder is het ook een stuk hobby. Ik houd gewoon van een grote koe.“ ■

Theo van Heeswijk (links) importeert zijn vaarzen uit Zuid-Duitsland, via veehandelaar Derk Jan Kuenen (achter de koe) uit Zelhem. Op de foto de honderdste aangekochte Fleckvieh-vaars.

Bedrijfsgegevens

Theo van Heeswijk, melkveehouder in Zijaart (Noord-Brabant), heeft een bedrijfsoppervlakte van 29 hectare en verbouwt uitsluitend maïs. Hij houdt 115 melkkoeien, waarvan 92 stuks zuiver Fleckvieh en 23 stuks zuiver Holstein. Op het bedrijf is geen jongvee. Fleckvieh wordt geïnsemineerd met Verbeterd Roodbont, de Holsteins met Belgische Blauwen. De resulterende kruislingkalveren verlaten na twee à drie weken het bedrijf. De melkproductie ligt op 8.200 kg melk met 4,23 procent vet en 3,54 procent eiwit. Het celgetal bedraagt 125. De koeien krijgen in de ligboxenstal alleen maïs (zelfvoeding) en Weelink-voerhek en 1,5 kg hooi per dag, plus krachtvoer.

Copyright foto